

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U002818

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-07-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поворотня Марина Миколаївна

2. Povorotnya Marina Mikolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-06-2016

Спеціальність за освітою: 8.04010201

Місце роботи здобувача: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна 72

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Еколого-фізіологічний аналіз стійкості роду *Acer* у техногенних умовах теплових електростанцій Дніпропетровщини
2. Ecological and Physiological Stability Analysis of genus *Acer* in terms of anthropogenic conditions of Dnipropetrovsk thermoelectric power station

Реферат:

1. Об'єкт - процеси адаптації кленів в насадженнях урбофітоценозів Степового Придніпров'я. Мета - встановлення еколого-фізіологічних особливостей стійкості видів кленів, їх фітомеліоративних функцій в умовах впливу аерогенних полютантів теплових електростанцій, зокрема - найбільш екологічно небезпечних - Pb і Hg, та оцінка перспективності використання інтродукованих видів роду *Acer* в озелененні урбанізованих територій Степового Придніпров'я. Методи - екобіохімічні, морфоанатомічні, фізіологічні, експериментальні, статистичні, планування модельного експерименту. У дисертації проведена кількісна оцінка токсичних металів Pb і Hg, як пріоритетних забруднювачів у складі викидів теплових електростанцій

Дніпропетровщини на прикладі Придніпровської та Криворізької ТЕС. Установлено чутливі тест-параметри фізіологічного стану та метаболічної активності рослин для індикації ступеня техногенного навантаження на довкілля викидами ТЕС в умовах Степового Придніпров'я. Розроблено методологію кількісного аналізу стійкості деревних інтродуцентів роду *Acer* у колекційних насадженнях ботанічного саду та прогнозування їх реакції на вплив пріоритетних забруднювачів ТЕС, на основі чого проведено оцінку можливостей їх залучення в культурфітоценози техногенних територій в умовах степової зони. Установлено ступінь біоремедіаційних властивостей окремих видів кленів, які базуються на акумулятивній здатності, стійкості до гідротермічного стресу та впливу Pb і Hg на метаболізм рослин. Розроблено рекомендації щодо використання нових видів кленів для підвищення ефективності функціонування системи озеленення техногенно забруднених територій та санітарно-захисних зон. Результати досліджень використовуються у науково-дослідній роботі ботанічного саду та кафедри фізіології та інтродукції рослин факультету біології, екології та медицини Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара при викладанні дисциплін "Фізіологія та біохімія рослин", "Ландшафтна організація міських територій", "Фізіологія адаптацій рослин", "Фітоіндикація та фітомоніторинг стану довкілля".

2. Object is the adaptation processes in maple plantations of urban phytocenosis in the Steppe Dnieper zone. The goal is to establish ecological and physiological characteristics of stability of maples species, their functions of phyto-soil reclamation under the impact of aerogenic pollutants from the thermal power plants, in particular - the most environmentally dangerous - of Pb and Hg; to estimate prospects of use of alien species of the genus *Acer* in the greening of urban areas of the Steppe Dnieper zone. Methods are ecological and biochemical, morphoanatomical, physiological, experimental, statistical, model experiment planning. The thesis is a quantitative assessment of toxic metals Pb and Hg as priority pollutants in the emissions from the thermal power plants of Dnipropetrovsk region on the example of the Dnieper and the Krivoy Rog TPP. It was determined sensitive test parameters of physiological state and metabolic activity of plants to indicate the degree of anthropogenic impact on the environment in a thermal power plant emissions in the condition of the Steppe Dnieper zone. It was developed the methodology for quantitative analysis of the genus *Acer* wooden aliens stability in the exotic collectible plantations in the botanical gardens and predicted their response to the impact of thermal power plant priority pollutants; on the basis of which it was assessed their capacity to attract cultural phytocenosis of the technological areas in the steppe zone. It was determined the degree of bioremediation properties of certain types of maple trees based on the accumulative ability, resistance to stress and the effects of hydrothermal Pb and Hg in the plant metabolism. There were suggested some recommendations on the use of new types of maple trees to enhance gardening in the anthropogenic contaminated areas and buffer zones. The research results are used in the research work of the Botanical Garden and the Department of Physiology and the Introduction of the Faculty of Biology of Plants, Ecology and Medicine in Oles Honchar Dnipropetrovsk National University in the teaching process of the following disciplines "Physiology and Biochemistry of Plants", "Physical Organization of Urban Areas", "Physiology of Plants Adaptation", "Phytoindication and Phytomonitoring of the Environment."

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцева Ірина Олексіївна
2. Zaitseva Irina Oleksiivna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парпан Василь Іванович
2. Парпан Василь Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришко Віталій Миколайович

2. Гришко Віталій Миколайович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.